T075 BL V (046) 1435 Giới Chê Bai Người Khác-90 Pháp Ba Dật Đề-Thập Tụng Luật

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1435 - LUAÄT THAÄP TUÏNG, Quyeån 9 1 2-Giôùi Cheâ Bai Ngöôøi Khaùc: Phaät taïi thaønh Vöông xaù, Luïc quaàn Tyø kheo taùnh öa gaây goã maéng chöûi ngöôøi khaùc, luùc ñoù Luïc quaàn sau khi tranh caûi vôùi caùc Tyø kheo lieàn cheâ bai hình töôùng cuûa hoï vaø maéng hoï thuoäc doøng haï tieän... ngheà nghieäp haï tieän, khieán cho ngöôøi chöa tranh caûi lieàn muoán tranh caûi, ngöôøi ñaõ tranh caûi thì khoâng muoán döøng; vieäc chöa xaûy ra lieàn xaûy ra, vieäc ñaõ xaûy ra roài thì khoâng döùt dieät ñöôïc. Coù Tyø kheo thieåu duïc tri tuùc haønh haïnh ñaàu ñaø nghe bieát vieäc naøy taâm khoâng vui lieàn quôû traùch: "Taïi sao goïi laø Tyø kheo laïi gaây goã roài cheâ bai hình töôùng laãn nhau vaø maéng chöûi laø doøng haï tieän... ngheà nghieäp haï tieän... khoâng döùt dieät ñöôïc", quôû traùch roài ñem vieäc naøy baïch Phaät, Phaät do nhaân duyeân naøy nhoùm hoïp Tyø kheo taêng roài hoûi Luïc quaàn Tyø kheo: "Caùc thaày thaät ñaõ laøm vieäc naøy phaûi khoâng?" Ñaùp: "Thaät ñaõ laøm thöa Theá toân", Phaät lieàn quôû traùch: "Taïi sao goïi laø Tyø kheo laïi gaây goã... vieäc ñaõ xaûy ra roài thì khoâng döùt dieät ñöôïc", quôû traùch roài noùi nhaân duyeân boån sanh nhö sau: Quaù khöù coù ngöôøi nuoâi moät con boø ñen, moät ngöôøi khaùc cuõng nuoâi moät con traâu vì taøi vaät neân caù cöôïc raèng: "Neáu söùc keùo cuûa con boø naøo hôn con boø cuûa toâi thì toâi thua taøi vaät, neáu söùc khoâng baèng thì thua toâi taøi vaät", luùc ñoù chuû cuûa con boø ñen lieàn baèng loøng caù cöôïc. Caû hai xe boø ñeàu chôû naëng, chuû cuûa con boø ñen quaùt to: "Haéc khuùc giaùc (boø ñen söøng cong) haõy ñi mau" vaø duøng roi ñaùnh thuùc noù ñi mau, con boø ñen nghe chuû keâu mình laø Haéc khuùc giaùc lieàn maát söùc löïc, khoâng theå keùo noåi xe leân doác khieán cho chuû bò thua taøi vaät. Ngöôøi ñöôïc thaéng kia laàn sau laïi caù cöôïc gioáng nhö laàn tröôùc, boø ñen nghe roài lieàn hoûi chuû: "Ngöôøi ñoù vì sao laïi muoán caù cöôïc nöõa?" Chuû boø noùi: "Vì tham taøi vaät neân muoán caù cöôïc nöõa', boø ñen noùi: "OÂng neân baèng loøng caù cöôïc", chuû boø noùi: "Khoâng ñöôïc, laàn tröôùc ngöôi ñaõ laøm cho ta thua heát taøi vaät, nay neáu caù cöôïc nöõa ta seõ thua", boø ñen noùi: "Laàn tröôùc vì oâng cheâ bai toâi, goïi toâi laø Haéc khuùc giaùc khieán toâi maát heát söùc löïc neân keùo xe leân doác khoâng noåi. Laàn naøy oâng ñöøng noùi lôøi cheâ bai nhö theá maø neân noùi raèng: "Naøy ñoäc töû, khi ngöôi bò gai ñaâm vaøo chaân, vì muoán ruùt gai ra neân huùc söøng vaøo ñaát khieán söøng bò cong. Ngöôi laø boø ñen to ñeïp, khi sanh ra söøng ñaõ to laïi thaúng", chuû boø nghe roài lieàn taém röûa vaø thoa daàu vaøo söøng cuûa boø, treo traøng hoa ñeïp ôû beân phaûi cuûa xe roài duøng lôøi dòu daøng hoøa aùi khen ngôïi noù raèng: "Hôõi boø ñen ñeïp, söøng to söùc maïnh haõy keùo xe ñi", boø ñen nghe lôøi naøy lieàn doác söùc keùo xe leân ñoài, nhôø ñoù chuû cuûa boø ñen ñöôïc thaéng, khoâng nhöõng laáy laïi taøi vaät ñaõ thua laàn tröôùc maø coøn ñöôïc lôïi gaáp ba. Chuû boø vui möøng lieàn noùi keä: "Boø keùo xe tuy naëng, Ta khen môùi keùo ñöôïc, Vì vaäy neân aùi ngöõ, Khoâng neân noùi lôøi thoâ,

2 BOÄ LUAÄT 5 AÙi ngöõ coù söùc maïnh, Khieán boø keùo xe nhanh, Ta thaéng ñöôïc taøi vaät, Thaân taâm raát vui möøng'." Phaät baûo caùc Tyø kheo: "suùc sanh nghe lôøi cheâ bai coøn maát heát söùc löïc huoáng chi laø ngöôøi", quôû traùch roài baûo caùc Tyø kheo: Do möôøi lôïi neân keát giôùi cho caùc Tyø kheo, töø nay giôùi naøy neân noùi nhö sau: Neáu Tyø kheo cheâ bai hình töôùng cuûa ngöôøi khaùc thì phaïm Ba-daät- ñeà. Cheâ bai coù taùm tröôøng hôïp: Chuûng toäc, kyû ngheä, laøm, phaïm, bònh, töôùng, phieàn naõo vaø maéng chöûi. Cheâ bai chuûng toäc laø Tyø kheo ñeán noùi vôùi Tyø kheo doøng Saùt-ñeá-lî (Baø- la-moân, thöông buoân) raèng: "Thaày thuoäc doøng Saùt-ñeá-lî (Baø-la- moân, thöông buoân) xuaát gia thoï giôùi laøm gì ", do taâm khinh huûy neân moãi lôøi ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu Tyø kheo ñeán noùi vôùi Tyø kheo doøng doõi thôï reøn (thôï moäc, thôï goám, thôï laøm da, thôï laøm maây tre laù, thôï caïo toùc...) raèng: "Thaày thuoäc doøng doõi thôï reøn (thôï moäc, thôï goám...) xuaát gia thoï giôùi laøm gì". Do taâm khinh huûy neân moãi moãi lôøi ñeàu phaïm Ba-daät-ñeà. Neáu Tyø kheo ñeán noùi vôùi Tyø kheo doøng Chieân-ñaø-la raèng: "Thaày thuoäc doøng Chieân-ñaø-la xuaát gia thoï giôùi laøm gì", do taâm khinh huûy neân moãi lôøi ñeàu phaïm Ba-daät-ñeà. Cheâ bai kyû ngheä laø Tyø kheo ñeán noùi vôùi Tyø kheo doøng Saùt-ñeá-lî raèng: "Thaày laø doøng Saùt-ñeá-lî xuaát gia thoï giôùi laøm gì; thaày neân hoïc côûi voi, ngöïa..., hoïc caàm ñao kieám cung teân..., hoïc vaøo traän ra traän... caùc kyû thuaät nhö theá cuûa doøng Saùt-ñeá-lî thaày neân hoïc", do taâm khinh huûy neân moãi lôøi ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu Tyø kheo ñeán noùi vôùi Tyø kheo doøng Baø-la-moân: "Thaày laø doøng Baø-la-moân xuaát gia thoï giôùi laøm gì; thaày neân hoïc kinh Veä ñaø vaø daïy ngöôøi khaùc hoïc, hoïc laøm leã teá trôøi vaø daïy ngöôøi khaùc laøm, hoïc caùc chuù nhö chuù aåm thöïc, chuù baét raén... caùc kyû thuaät nhö theá cuûa doøng Baø-la-moân thaày neân hoïc", do taâm khinh huûy neân moãi lôøi ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu Tyø kheo ñeán noùi vôùi Tyø kheo doøng thöông buoân: "Thaày laø doøng thöông buoân xuaát gia thoï giôùi laøm gì; thaày neân hoïc thö soá, toaùn soá, aán töôùng, hoïc bieát töôùng cuûa vaøng baïc tô luïa..., hoïc caùch quaûn lyù cöûa haøng vaøng baïc... caùc kyû thuaät nhö theá cuûa thöông buoân thaày neân hoïc", do taâm khinh huû neân moãi lôøi ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu Tyø kheo ñeán noùi vôùi Tyø kheo doøng thôï reøn: "Thaày laø doøng thôï reøn xuaát gia thoï giôùi laøm gì; thaày neân hoïc caùch reøn ñuùc noài neâu soang chaûo, dao lôùn, dao nhoû, buùa ñuïc... caùc kyû thuaät nhö theá cuûa thôï reøn thaày neân hoïc", do taâm khinh huûy neân moãi lôøi ñeàu phaïm Ba-daät-ñeà. Neáu Tyø kheo ñeán noùi vôùi Tyø kheo doøng thôï moäc: "Thaày laø doøng thôï moäc xuaát gia thoï giôùi laøm gì; thaày neân hoïc caùch laøm ngöôøi goã nam hay

SOÁ 1435 - LUAÄT THAÄP TUÏNG, Quyeån 9 3 nöõ, laøm caùn caøy, caøng xe, caùng kieäu... caùc kyû thuaät nhö theá cuûa thôï moäc thaày neân hoïc", do taâm khinh huûy neân moãi lôøi ñeàu phaïm Ba-daät-ñeà. Neáu Tyø kheo ñeán noùi vôùi Tyø kheo doøng thôï goám: "Thaày laø doøng thôï goám xuaát gia thoï giôùi laøm gì; thaày neân hoïc bieát töôùng cuûa ñaát, laáy ñaát hoøa troän vôùi nuôùc nhieàu hay ít, hoïc caùch xoay laøm baùt, boàn, bình... caùc kyû thuaät nhö theá cuûa thôï goám thaày neân

hoïc", do taâm khinh huûy neân moãi lôøi ñeàu phaïm Ba-daät-ñeà. Neáu Tyø kheo ñeán noùi vôùi Tyø kheo doøng thôï laøm da: "Thaày laø doøng thôï laøm da xuaát gia thoï giôùi laøm gì; thaày neân hoïc bieát töôùng cuûa da, ngaâm da cöùng hay meàm, caùch caét may laøm giaøy deùp da..., hoïc caùch laøm roi ngöïa, yeân ngöïa... caùc kyû thuaät nhö theá cuûa thôï laøm da thaày neân hoïc", do taâm khinh huûy neân moãi lôøi ñeàu phaïm Ba-daät-ñeà. Neáu Tyø kheo ñeán noùi vôùi Tyø kheo doøng thôï laøm maây tre: "Thaày laø doøng thôï laøm maây tre xuaát gia thoï giôùi laøm gì; thaày neân hoïc bieát töôùng cuûa maây tre, ngaâm maây tre cöùng hay meàm, hoïc caùch laøm cung teân, laøm quaït... caùc kyû thuaät nhö theá cuûa thôï laøm maây tre thaày neân hoïc", do taâm khinh huûy neân moãi lôøi ñeàu phaïm Ba-daät-ñeà. Neáu Tyø kheo ñeán noùi vôùi Tyø kheo doøng thôï caïo toùc: "Thaày laø doøng thôï caïo toùc xuaát gia thoï giôùi laøm gì; thaày neân hoïc caùch buùi toùc treân ñænh ñaàu, caùch caïo toùc, caïo loâng naùch, caùch caét moùng tay, nhoå loâng muõi... caùc kyû thuaät nhö theá cuûa thôï caïo toùc thaày neân hoïc", do taâm khinh huûy neân moãi lôøi ñeàu phaïm Ba-daät-ñeà. Neáu Tyø kheo ñeán noùi vôùi Tyø kheo doøng Chieân-ñaø-la: "Thaày laø doøng Chieân- ñaø-la xuaát gia thoï giôùi laøm gì; thaày neân hoïc caùch chaët tay chaân, xeûo muõi tai treo ñaàu leân caây, hoïc gaùnh thaây cheát ñem thieâu... caùc kyû thuaät nhö theá cuûa doøng Chieân-ñaø-la thaày neân hoïc", do taâm khinh huûy neân moãi lôøi ñeàu phaïm Ba-daät-ñeà. Cheâ bai veà vieäc laøm laø neáu Tyø kheo ñeán noùi vôùi Tyø kheo doøng Saùt- ñeá-lî: "Thaày laø doøng Saùt-ñeá-lî... gioáng nhö ñoaïn vaên treân cho ñeán caâu vaøo traän ra traän... caùc vieäc laøm nhö theá cuûa doøng Saùt-ñeá-lî thaày neân hoïc", do taâm khinh huûy neân moãi lôøi ñeáu phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu Tyø kheo ñeán noùi vôùi Tyø kheo doøng Baø-la-moân: "Thaày laø doøng Baø-la-moân... gioáng nhö ñoaïn vaên treân cho ñeán caâu chuù baét raén... caùc vieäc laøm nhö theá cuûa Baø-la-moân thaày neân hoïc", do taâm khinh huûy neân moãi lôøi ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu Tyø kheo ñeán noùi vôùi Tyø kheo doøng thöông buoân: "Thaày laø doøng thöông buoân... gioáng nhö ñoaïn vaên treân cho ñeán caâu quaûn lyù cöûa haøng vaøng baïc... caùc vieäc laøm nhö theá cuûa thöông buoân thaày neân hoïc", do taâm khinh huûy neân moãi lôøi ñeàu phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu Tyø kheo ñeán noùi vôùi Tyø kheo doøng thôï reøn: "Thaày laø doøng thôï reøn... gioáng nhö ñoaïn vaên treân cho ñeán caâu dao lôùn dao nhoû, kim... caùc vieäc laøm nhö theá cuûa thôï reøn thaày neân hoïc", do taâm khinh huûy neân

4 BOÄ LUAÄT 5

moãi lôøi ñeàu phaïm Ba-daät-ñeà. Neáu Tyø kheo ñeán noùi vôùi Tyø kheo doøng thôï moäc: "Thaày laø doøng thôï moäc... gioáng nhö ñoaïn vaên treân cho ñeán caâu caøng xe, caùng kieäu... caùc vieäc laøm nhö theá cuûa thôï moäc thaày neân hoïc", do taâm khinh huûy neân moãi lôøi ñeàu phaïm Ba-daät-ñeà. Neáu Tyø kheo ñeán noùi vôùi Tyø kheo doøng thôï goám: "Thaày laø doøng thôï goám... gioáng nhö ñoaïn vaên treân cho ñeán caâu laøm baùt, boàn, bình... caùc vieäc laøm nhö theá cuûa thôï goám thaày neân hoïc", do taâm khinh huûy neân moãi lôøi ñeàu phaïm Ba- daät-ñeà. Neáu Tyø kheo ñeán noùi vôùi Tyø kheo doøng thôï laøm da: "Thaày laø doøng thôï laøm da...

gioáng nhö ñaoïn vaên treân cho ñeán caâu laøm yeân ngöïa, roi ngöïa… caùc vieäc laøm nhö theá cuûa thôï laøm da thaày neân hoïc”, do taâm khinh huûy neân moãi lôøi ñeàu phaïm Ba-daät-ñeà. Neáu Tyø kheo ñeán noùi vôùi Tyø kheo doøng thôï laøm maây tre: “Thaày laø doøng thôï laøm maây tre… gioáng nhö ñaoïn vaên treân cho ñeán caâu laøm cung teân, quaït… caùc vieäc laøm nhö theá cuûa thôï laøm maây tre thaày neân hoïc”, do taâm khinh huûy neân moãi lôøi ñeàu phaïm Ba-daät-ñeà. Neáu Tyø kheo ñeán noùi vôùi Tyø kheo doøng thôï caïo toùc: “Thaày laø doøng thôï caïo toùc… gioáng nhö ñoaïn vaên treân cho ñeán caâu caét moùng tay, nhoå loâng muõi… caùc vieäc laøm nhö theá cuûa thôï caïo toùc thaày neân hoïc”, do taâm khinh huûy neân moãi lôøi ñeàu phaïm Ba-daät-ñeà. Neáu Tyø kheo ñeán noùi vôùi Tyø kheo doøng Chieân-ñaø-la: “Thaày laø doøng Chieân-ñaø- la… gioáng nhö ñaoïn vaên treân cho ñeán caâu gaùnh thaây cheát ñem thieâu… caùc vieäc laøm nhö theá cuûa doøng Chieân-ñaø-la thaày neân hoïc”, do taâm khinh huûy neân moãi lôøi ñeàu phaïm Ba-daät-ñeà. Cheâ bai veà phaïm toäi laø neáu Tyø kheo ñeán noùi vôùi Tyø kheo khaùc: “Thaày laø ngöôøi phaïm toäi xuaát gia thoï giôùi laøm gì; thaày phaïm Taêng-giaø-baø-thi-sa, phaïm Ba-daät-ñeà, phaïmBa- la-ñeà-ñeà-xaù-ni, phaïm Ñoät-kieát-la”, do taâm khinh huûy neân moãi lôøi ñeàu phaïm Ba-daät-ñeà. Cheâ bai veà bònh laø neáu Tyø kheo ñeán noùi vôùi Tyø kheo khaùc raèng: “Thaày laø ngöôøi maéc bònh nan y xuaát gia thoï giôùi laøm gì; thaày coù bònh baïch laïi (ung thö, caøn tieâu, huûi …)”, do taâm khinh huûy neân moãi lôøi ñeàu phaïm Ba-daät-ñeà. Cheâ bai veà hình töôùng laø neáu Tyø kheo ñeán noùi vôùi Tyø kheo khaùc raèng: “Thaày laø ngöôøi coù töôùng thoâ xaáu xuaát gia thoï giôùi laøm gì; thaày bò co quaëp tay, cuït tay…” Do taâm khinh huûy neân moãi lôøi ñeàu phaïm Ba-daät- ñeà. Cheâ bai veà phieàn naõo laø neáu Tyø kheo ñeán noùi vôùi Tyø kheo khaùc raèng: “Thaày laø ngöôøi phieàn naõo naëng xuaát gia thoï giôùi laøm gì; thaày nhieàu tham saân si…”, do taâm khinh huûy neân moãi lôøi ñeàu phaïm Ba-daät-ñeà. Cheâ bai veà maéng chöûi laø neáu Tyø kheo ñeán noùi vôùi Tyø kheo khaùc

SOÁ 14>4 - TÖÙ PHAÀN TYØ KHEO NI YEÁT MA PHAÙP

raèng: “Thaày laø ngöôøi öa maéng chöûi xuaát gia thoï giôùi laøm gì; thaày hay maéng chöûi ngöôøi khaùc hoaëc laø baïch y hoaëc laø xuaát gia khieán cho hoï khoå naõo”, do taâm khinh huûy neân moãi lôøi ñeàu phaïm Ba-daät-ñeà. Neáu Tyø kheo duøng taùm tröôøng hôïp cheâ bai keå treân ñeå khinh huûy Tyø kheo khaùc ñeàu phaïm Ba-daät-ñeà, ngoaøi taùm tröôøng hôïp treân, duøng caùc tröôøng hôïp khaùc ñeå khinh huûy thì phaïm Ñoät-kieát-la. Neáu Tyø kheo duøng taùm tröôøng hôïp treân ñeå khinh huûy ngöôøi khaùc khoâng phaûi laø Tyø kheo thì phaïm Ñoät-kieát-la.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.